

SUZANNE COLLINS

AUTORKA BESTSELLERA HRY O ŽIVOT

GREGOR A PROROCTVO ZMARU

KRONIKY PODZEME 2

FRAGMENT

Gregor a Proroctvo zmaru

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.fragment.sk
www.albatrosmedia.sk

FRAGMENT

Suzanne Collins

Gregor a Proroctvo zmaru – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

GREGOR A PROROCTVO ZMARU

KRONIKY PODZEME 2

SUZANNE COLLINS

AUTORKA BESTSELLERA *HRY O ŽIVOT*

FRAGMENT

VENUJEM ČAPOVI

PRVÁ ČASŤ

MISIA

PRVÁ KAPITOLA

Ked' Gregor otvoril oči, mal čudný pocit, že ho niekto pozoruje. Znehybnel a pohľadom nenápadne preletel po maličkovej izbe. Strop bol prázdny. Bielizník tiež. Vtom ho zbadal: pokojne sedel na okennom parapete a zľahka kýval tykadlami. Šváb.

„Koleduješ si o problémy,“ potichu ho oslovil Gregor. „Chceš, aby ťa videla mama?“

Šváb zastreihal tykadlami, no nepokúsil sa ujsť. Gregor si povzdychol, vzal starý pohár od majonézy, v ktorom mal pastelky, vysypal ich na posteľ a rýchlym pohybom doň švába chytil.

Vôbec pri tom nemusel vstať. Jeho izba vlastne ani nebola izba. Pôvodne slúžila iba ako špajza. Posteľ sa do nej sotva zmestila, a keď Gregor večer pred spaním prekročil prah, hneď si mohol ľahnúť. V stene oproti posteli bol výklenok, do ktorého sa presne vošiel úzky bielizník, ale zásuvky sa dali otvoriť iba

na dvadsať centimetrov. Domáce úlohy si Gregor musel písať v tureckom sede na posteli s drevenou podložkou na kolenách a navyše tu chýbali dvere. Chlapec sa však nestážoval. Mal okno s výhľadom na ulicu, pekný vysoký strop a väčšie súkromie než ostatní členovia domácnosti. Nikto sem za ním veľmi nechodil... ak nepočítate šváby.

V poslednom čase sa správali zvláštne. Po byte im lozili odjakživa, no teraz sa Gregorovi zdalo, že nejakého zbadá zakaždým, keď sa otočí. Neutekajú. Nesnažia sa schovať. Iba stoja na mieste a... sledujú ho. Nechápal, čo sa deje. Okrem toho sa poriadne natrápil, aby ich udržal nažive.

Keď sa v lete jedna obrovská šváбка obetovala, aby jeho dvojročnej sestre Čižmičke v podzemnom svete pod New Yorkom zachránila život, zaprisahal sa, že už nikdy nezabije nijakého švába. Lenže ak ich zbadala mamka, mali po chlebe. Gregor ich musel potajomky vynášať z bytu, prv než ich zaznamenal jej protišvábí radar. Keď bolo vonku teplo, jednoducho ich chytil do pohára a odniesol na požiarne schodisko, ale teraz v decembri sa bál, že by zamrzli, preto ich radšej zahrabával čo najhlbšie do smetného

koša v kuchyni. Pomyslel si, že medzi zvyškami jedla sa im bude páčiť.

Švába z parapetu opatrne postrčil na stenu pohára od majonézy. Po špičkách sa vykradol na chodbu, prešiel okolo kúpeľne a spálne, v ktorej spali Čižmička, ich sedemročná sestra Lizzie a starká, a vošiel do obývačky. Mama už nebola doma. Mala rannú zmenu v kaviarni, kde si privyrábala cez víkendy ako čašníčka. Cez týždeň pracovala ako recepčná na zubnej klinike, no momentálne potrebovali každý cent.

Otec ležal na rozkladacej pohovke. Dokonca ani v spánku nenachádzal pokoj. V rozochvených prstoch žmolil prikrývku a potichu mrmlal. Ocko. Úbohý ocko...

Odkedy ho hlboko pod New Yorkom držali viac ako dva a pol roka v zajatí obrovské kruté potkany, stala sa z neho troska. V Podzemí, ako svet nazývali jeho obyvatelia, trpel hladom, nedostatkom svetla a musel znášať mučenie, o ktorom nikdy nehovoril. Prenasledovali ho nočné mory a občas nevedel odlíšiť zdanie od skutočnosti, ani keď bol hore. To sa ešte zhoršovalo, keď mal horúčku, čo sa stávalo často, lebo napriek opakovaným návštevám lekára sa

nedokázal zbaviť čudesnej choroby, ktorú si z podzemia priniesol.

Predtým než sa Gregor vrhol za Čižmičkou do vetracieho potrubia v práčovni a vydal sa na výpravu, aby zachránil ocka, domnieval sa, že keď bude rodina opäť pohromade, všetko sa vráti do starých koľají. A hoci si uvedomoval, že život s ockom je tisíc ráz lepší ako život bez neho, do starých koľají sa nič nevrátilo.

Potichu prešiel do kuchyne a švába zahrabal do smetného koša. Pohár od majonézy položil na kuchynskú linku a všimol si, že je prázdna. V chladničke bola otvorená škatuľa s mliekom, dve deci jablkového džúsu a horčica. S obavami nazrel do skriniek. Našiel pol bochníka chleba, arašidové maslo a škatuľu s ovsenou kašou. Zatriasol ňou a od úľavy si vydýchol. Zásoby im vystačia na raňajky aj na obed a keďže je sobota, Gregor vlastne ani nemusí jesť doma. Pôjde pomôcť pani Cormaciovej.

Pani Cormaciová. Pripadalo mu neuveriteľné, ako sa za niekoľko mesiacov zmenila z dotieravej susedky na strážneho anjela. Krátko po tom, čo sa s Čižmičkou a ockom vrátili z Podzeme, ju stretol na chodbe.

„Kde si sa flákal, mladý pán?“ opýtala sa ho. „Všetkých v bytovke si na smrť vystrašil.“ Gregor jej vyrozprával historku, na ktorej sa dohodli doma: v deň, keď zmizol z pracovne, vzal Čižmičku na detské ihrisko, aby sa na chvíľu zahrala. Stretli ocka, ktorý sa práve chystal navštíviť chorého strýka vo Virgínii a chcel vziať deti so sebou. Gregor si myslel, že ocko zavolať mamke a ocko si zasa myslel, že jej zavolať Gregor. Až keď sa vrátili domov, zistili, akú spôsobili paniku.

„Pche,“ odvrkla pani Cormaciová a skúmavo si ho premerala. „Myslela som si, že otec žije v Kalifornii.“

„Žil,“ prisvedčil Gregor, „ale vrátil sa k nám.“

„Aha,“ zamračila sa. „Takže tak je to?“

Prikývol, aj keď vedel, že jeho vysvetlenie pôsobí dosť nepresvedčivo.

„Pche,“ zopakovala. „Na tvojom mieste by som na tej historke ešte popracovala.“ Bez ďalšieho slova odišla.

Gregor si pomyslel, že sa pani Cormaciová urazila, ale o niekoľko dní im zaklopala na dvere s koláčom v rukách. „Priniesla som ockovi kávový koláčik na privítanie,“ povedala. „Je doma?“

Nechcel ju pustiť dnu, no ocko so silenou veselosťou v hlase zvolal: „To je pani Cormaciová?“ a suseda sa pretlačila do bytu. Len čo ocka zbadala – bielo-vlasého, vychudnutého na kosť, schúleného na pohovke –, zmeravela ako socha. Ak sa ho sprvoti chystala vypočúvať, razom si to rozmyslela. Utrúsila niekoľko zdvorilostných fráz o počasí a rýchlo sa pobrala na odchod.

Neskôr, asi dva týždne po začiatku školského roka, sa mama vrátila domov z práce s nečakanou správou: „Pani Cormaciová by chcela, aby si jej v soboty chodil pomáhať,“ povedala Gregorovi.

„Pomáhať?“ začudoval sa. „A s čím?“ Vôbec ho to nelákalo. Určite by ho bombardovala nepríjemnými otázkami, snažila by sa mu veštiť z kariet a...

„Neviem. Asi s domácimi prácami. Ak nechceš, nemusíš, ale napadlo mi, že by si privítal možnosť trochu si privyrobiť.“

V tej chvíli Gregor pochopil, že susedkinu ponuku prijme. Vreckové neminie na lístky do kina či na komiksy. Bude prispievať na chod domácnosti. Lebo aj keď sa už ocko vrátil domov, ešte nemohol nastúpiť do práce. Z bytu vyšiel iba zopár ráz, keď išiel

k lekárovi. Celá šesťčlenná rodina žila z maminej výplaty, ktorá ani zďaleka nepokryla výdavky na lieky, školské pomôcky, oblečenie, potraviny, nájom a všetko ostatné, čo patrí k životu.

„O koľkej mám prísť?“ povzdychol si Gregor.

„Vraj stačí okolo desiatej,“ odvetila mama.

Ani v tú prvú sobotu pred niekoľkými mesiacmi nemali doma veľa jedla, a tak Gregor namiesto raňajok vypil dva poháre čistej vody a zamieril k pani Cormaciovej. Hneď ako otvorila dvere, ovanula ho lahodná vôňa. V ústach sa mu nazbieralo toľko sliniek, že musel preglgnúť, aby sa mohol pozdraviť.

„Dobre, že si prišiel,“ privítala ho pani Cormaciová. „Poď ďalej.“

Rozpačito vošiel za ňou do kuchyne. V obrovskom hrnci na sporáku bublala paradajková omáčka. V ďalšom boli široké cestovinové pláty a na linke ležala zelenina. „Večer organizuje naša farnosť dobročinný večierok a sľúbila som, že prinesiem lazane. Nepýtaj sa ma prečo.“ Do misky naložila niekoľko naberačiek omáčky, strčila do nej hrubý krajec chleba, položila misku na stôl a usadila Gregora na stoličku. „Ochutnaj.“

Nesmelo sa na ňu pozrel.

„Ochutnaj! Musím vedieť, či je to dosť dobré, aby som to ponúkla ostatným,“ naliehala.

Namočil chlieb do omáčky a odhryzol si. Bolo to také fantastické, že sa mu do očí nahrnuli slzy. „Fiha,“ vzdychol, keď prehltol.

„Nechutí ti to. Je to odporné. Mala by som celý hrniec vyliat' a ísť do potravín po hotovú omáčku,“ zamrmlala pani Cormaciová.

„Nie!“ vyľakane zvolal Gregor. „Práve naopak. Lepšiu omáčku som v živote nejedol.“

Podala mu lyžicu. „Tak ju dojedz a choď si umyť ruky, lebo ťa čaká kopa krájaní.“

Len čo do seba nahádzal omáčku s chlebom, nakrájal zeleninu a pani Cormaciová ju hneď opražila na olivovom oleji. Potom vidličkou rozšľahal vajíčka, okorenil ich a zmiešal s jemným krémovým syrom. Napokon na tri obrovské plechy spoločne navrstvili cestovinové pláty, omáčku, zeleninu a syr. Keď Gregor umyl riad, susedka vyhlásila, že je čas na obed.

Prešli do jedálne a dali si tuniakový sendvič. Pani Cormaciová sa rozhovorila o svojich troch deťoch, ktoré už boli dospelé a žili v iných mestách, a o svo-

jom manželovi, ktorý zomrel pred piatimi rokmi. Gregor si spomínal, že pán Cormaci sa k nemu vždy správal priateľsky, dával mu štvrtdoláre a raz mu dokonca daroval zberateľskú bejzbalovú kartičku. „Neprejde deň, aby mi nechýbal,“ zašepkala. Potom priniesla bábovku.

Popoludní jej Gregor pomohol upratať skrine a zniesol do pivnice niekoľko škatúl s oblečením. Okolo druhej ho susedka poslala domov. Za celý čas mu nepoložila ani jednu nepríjemnú otázku, iba sa ho opýtala, ako sa mu darí v škole. Pred odchodom od nej dostal štyridsať dolárov, zabalila mu zimný kabát, ktorý nosila jej dcéra, keď bola ešte malá, a lazane. Pokúsil sa namietiť, no okamžite ho zahriakla: „Na dobročinný večierok predsa nemôžem priniesť tri plechy lazaní. Dva sú tak akurát. Keby som prišla s tromi, všetci by si pomysleli, že sa predvádzam. Čo mám s nimi spraviť, zjesť ich? Vieš, aký mám vysoký cholesterol? Len si ich vezmi, nech vám padnú na úžitok. Uvidíme sa na budúcu sobotu.“ A zabuchla mu dvere pred nosom.

Preháňala to. S vreckovým aj s darčekmi. No Gregor aspoň mohol prekvapiť mamku a nakúpiť

potraviny a žiarovky, lebo im doma nesvietili už tri lampy. Okrem toho Lizzie potrebovala nový kabát. A lazane... z tých sa tešil hádam najviac. Mal sto chutí zaklopať pani Cormaciovej na dvere, povedať jej pravdu o Podzemi a ospravedlniť sa, že jej klamal. Lenže nemohol.

Zo spomienok ho náhle vytrhla Lizzie, keď v pyžame naboso pricupkala do kuchyne. Na svoj vek bola drobná, no vinou ustarosteného výrazu v očiach vyzerala na viac ako na sedem. „Máme čo jesť?“ opýtala sa.

„Jasné, je toho dosť,“ prikývol Gregor. Pokúšal sa rozprávať nenúteným tónom, akoby ho ešte pred chvíľou netrápilo presne to isté. „Na raňajky si dajte ovsenú kašu a na obed sendviče s arašidovým maslom. Hneď vám tú kašu uvarím.“

Lizzie ešte nesmela používať sporák, preto aspoň otvorila skrinku s miskami. Odpočítala štyri a zaváhala. „Budeš raňajkovať alebo...?“

„Nie, nie som hladný,“ povedal, hoci mu škválo v bruchu. „Okrem toho idem pomáhať pani Cormaciovej.“

„Pôjdeme sa potom bobovať?“ vyzvedala.

„Uhm,“ prikývol Gregor. „Vezmem vás s Čižmičkou do Central Parku. Ak bude ockovi dobre.“

Nedávno našli pri smetiakoch plastové boby. Boli prasknuté, ale otec puklinu prelepil lepiacou páskou. Gregor sestrám celý týždeň sľuboval, že ich vezme bobovať, no ak ocko dostane horúčku – čo sa najčastejšie stávalo popoludní –, niekto bude musieť zostať doma a strážiť ho spolu so starkou, ktorá si zvyčajne myslela, že je na rodinnej farme vo Virgínii.

„Ak nebude, pôjdeš iba s Čižmičkou,“ povedala Lizzie.

Vedel, ako veľmi sestra túži boby vyskúšať. Má len sedem rokov. Prečo musí na pleciach niesť toľkú zodpovednosť?

Nasledujúce hodiny Gregor strávil u pani Cormacovej. Pomohol jej pripraviť zapekané zemiaky so syrom, vyleštil zbierku vzácnych starožitných hodín a vyniesol z pivnice vianočné ozdoby. Keď sa ho opýtala, čo by chcel dostať na Vianoce, iba mykol plecami.

Pred odchodom mu k vreckovému a mise zapekaných zemiakov pribalila ešte niečo navyše: synove

staré pracovné topánky. Boli trochu vyčaptané aj trochu veľké, ale zároveň pevné, nepremokavé a so šnurovaním až nad členky. Gregora darček neuveriteľne potešil, lebo jeho tenisky sa už na palcoch trhali a občas, keď sa v nich cestou do školy brodil snehovou čľapkanicou, presedel celý deň na vyučovaní s mokrými nohami. Iné topánky však nemal.

„Naozaj ich váš syn už nechce?“ uisťoval sa.

„Môj syn? Isteže chce! Chce, aby mi zaberali miesto v skrini a on sem mohol raz do roka prísť, povedať: *Aha, moje staré bagandže*, a strčiť ich nazad do skrine. Ak o ne cestou po žehličku ešte raz zakopnem, prisahám, že ho vydedím. Ber ich odtiaľto, inak ich vyhodím z okna!“ zvolala pani Cormaciová a znechutene mávla rukou. „Dovidenia na budúcu sobotu.“

Keď sa Gregor vrátil domov, hneď videl, že sa ocko necíti dobre.

„Len sa bežte bobovať, deti. My so starkou to zvládneme,“ presviedčal ich, hoci ním lomcovala triaška a nahlas drkotal zubami.

Čižmička natešene pobehovala po byte s bobami na hlave. „Boby? Na boby, Gego?“